

Amics europeus, parlem amb tota franquesa!

AHMET ALTAN

Quan parreu dels turcs, sempre poseu damunt la taula tota una sèrie de realitats força desagradables, i que costen d'entendre. Ens parlen tant dels defectes que tenim que ja ens els sabem de memòria. Dit això, tot seguit seré realista, també, amb vosaltres, els europeus. Com que vam fundar un gran imperi, en el passat, i després en vam perdre el prestigi i el poder que li eren inherents, nosaltres els turcs som els més indicats per entendre l'estat anímic dels pobles que perden el poder i la glòria d'abans. És per això que pense que som en una posició ideal per entendre-us. Temps enrere, va ser molt poderosos, i va representar el melic del món. Les guerres començaven amb vosaltres i acabaven, també, perquè vosaltres volíeu. Decidíeu el funcionament del món, pel que fa a la ciència, la cultura i la política. Tot això s'ha acabat. Ja no sou els amos i senyors de la guerra i de la pau. Certament, ja no teniu aquell poder que us permetia d'evitar les guerres i de construir la pau. En el terreny polític, comparar-vos amb els Estats Units d'Amèrica és una broma de mal gust. Només heu de mirar la situació al Pròxim Orient: no us hi deixen dir ni fava. Ja no sou l'avantguarda científica. La vostra creativitat artística és un record llunyà. Ja no us en sortiu, a l'hora de llançar una mínima iniciativa susceptible de canviar el curs de les coses, en el terreny polític, científic i cultural. Sou rics, nobles i cultivats, però sou vells. Sembleu condemnats a patir nostàlgia pel passat gloriós. És difícil que pugueu superar tots sols aquest impàs que constitueix l'envelliment de la vostra població. Al meu parer, per fer-ho necessitaríeu més energia, follia, joventut i passió, qualitats, totes, que teníeu en abundància ara fa dos segles.

Avui dia, en un context difícil i confús de mundialització capitalista, us heu quedat allà, palplantats, un objecte antic enmig del mercat dels encants del món. No aconseguiu pujar al tren del canvi. Quan, empesos per les circumstàncies, proveu d'avançar una passa, ensopegueu amb la vostra pròpia ombra. Si això va així, mai no sereu capaços d'assumir el

“En efecte, Europa i Turquia semblen els únics del món, ara per ara, que plantegen projectes de coexistència pacífica entre musulmans i cristians. És cert que Turquia té alguns problemes que ha de solucionar. [...] Per això necessita Europa. Però, per superar els vostres problemes, per salvar-vos de l'envelliment [...], vosaltres, també necessiteu Turquia. Per què? Perquè qui assumezca el lideratge polític a àmbit mundial serà qui siga capaç d'aixoplugar sota un mateix sostre l'islam i el cristianisme, Orient i Occident”

paper principal que la història us ha llegat, i que va representar amb empenta, fins fa no gaire. En aquestes condicions, necessiteu una ajudeta per tornar al centre del joc.

Fixeu-vos què passa avui dia, al nostre entorn. Una onada de terrorisme ha sotmès el món sencer, sota una única premissa: els musulmans i els cristians són enemics irreductibles que no podran conviure mai. Ens temem que l'Amèrica dirigida per George W. Bush farà aquesta proposició creïble, també. Les contínues ficades de pota de la “superpotència” gairebé han aconseguit de dividir el

món en dues parts. Aquest nou actor principal, Amèrica, és ara al mig de l'escenari, en un monòleg que bandeja qualsevol tipus de rèplica, que els espectadors escridassen diàriament. És absolutament imprescindible canviar l'actor principal per un altre. El paper que hauria de representar el nou actor és el d'encapçalar un projecte mundial que associe, dins del context de la mundialització, totes les religions, ètnies i cultures, i que permeta, per mitjà d'exemples concrets, dissipar els núvols de desesperació que planen per sobre del món actual, i que retorne l'esperança a la gent. Podeu ser aquest actor principal, si voleu, i nosaltres els turcs, també podem ajudar-vos-hi. En efecte, Europa i Turquia semblen els únics del món, ara per ara, que plantegen projectes de coexistència pacífica entre musulmans i cristians. És cert que Turquia té alguns problemes que ha de solucionar. No ho ignorem. Per això necessita Europa, i ho sabem. Però, per superar els vostres problemes, per salvar-vos de l'envelliment i per evitar que deixeu del tot de banda aquest paper de primer actor i esdevingueu uns figurants, necessiteu ajuda, no és cert? Creieu de veres que podríeu fer-ho tots sols? Parlem seriosament, i amb franquesa. Vosaltres, també necessiteu Turquia. Per què? Perquè qui assumezca el lideratge polític a àmbit mundial serà qui siga capaç d'aixoplugar sota un mateix sostre l'islam i el cristianisme, Orient i Occident. Els colps del terrorisme internacional ens indiquen també, d'alguna manera, quines qualitats haurà de tenir aquest líder mundial. Podeu obviar aquesta realitat, evidentment. Després de tot, la història també és farcida d'ocasions perdudes. Podeu continuar portant el ritme de vida d'un ric que es complau en l'arrogància i que viu tancat en ell mateix, vell i fatigat. Però si, en el fons, encara, i malgrat tot, voleu representar aquest paper principal, veniu i parlem-ne. Podrem rememorar antics imperis.

*Ahmet Altan és periodista de 'Gazetem'
Traducció: Maite Insa*